

Tisk a informace

Soudní dvůr Evropské unie
TISKOVÁ ZPRÁVA č. 44/11
V Lucemburku dne 10. května 2011

Rozsudek ve věci C-147/08
Jürgen Römer v. Freie und Hansestadt Hamburg

Doplňkový starobní důchod vyplácený partnerovi, který uzavřel registrované partnerství, který je nižší než doplňkový starobní důchod přiznaný v případě manželství, může představovat diskriminaci na základě sexuální orientace

Tak je tomu v případě, kdy je registrované partnerství vyhrazeno osobám téhož pohlaví a kdy se nachází v právní a skutkové situaci srovnatelné se situací manželství

Jürgen Römer od roku 1950 až do 31. května 1990, kdy se stal práceneschopným, pracoval pro Freie und Hansestadt Hamburg (město Hamburk, Německo) jakožto administrativní zaměstnanec. Od roku 1969 žil nepřetržitě se svým partnerem p. U., se kterým v souladu s německým zákonem o registrovaném partnerství ze dne 16. února 2001 uzavřel registrované partnerství. J. Römer o tom informoval svého bývalého zaměstnavatele dopisem ze dne 16. října 2001.

Následně požádal o to, aby výše jeho doplňkového starobního důchodu byla přepočítána, přičemž se použije výhodnější daňová třída odpovídající daňové třídě vztahující se na osoby pobírající důchod, které uzavřely manželství. Výše jeho měsíčního starobního důchodu by tak byla v září 2001 vyšší o 590,87 DEM (302,11 eur), kdyby pro určení jeho výše byla zohledněna výhodnější daňová třída. Dopisem ze dne 10. prosince 2001 město Hamburk odmítlo použít výhodnější daňovou třídu pro výpočet výše jeho starobního důchodu z důvodu, že na to mají nárok pouze osoby pobírající důchod, které uzavřely manželství a nejsou trvale odloučeny, a osoby pobírající důchod, které mají nárok na rodinné přídatky nebo jiné odpovídající dávky.

J. Römer, který se domníval, že má právo na to, aby s ním pro účely výpočtu jeho důchodu bylo zacházeno jako s osobou pobírající důchod, která není trvale odloučena, a že toto právo vyplývá ze směrnice 2000/78/ES, kterou se stanoví obecný rámec pro rovné zacházení v zaměstnání a povolání¹, předložil věc Arbeitsgericht Hamburg (pracovní soud v Hamburku, Německo). Tento soud se Soudního dvora táže na výklad obecných zásad a ustanovení práva Unie týkajících se diskriminace na základě sexuální orientace v zaměstnání a povolání.

Ve svém rozsudku vydaném dnešního dne Soudní dvůr nejprve konstatoval, že doplňkové starobní důchody – jako je doplňkový starobní důchod, kterého se týká tato věc – spadají do rozsahu působnosti směrnice 2000/78.

Dále Soudní dvůr zaprvé připomněl, že konstatování diskriminace na základě sexuální orientace vyžaduje, aby byly předmětné situace srovnatelné, a to specifickým a konkrétním způsobem s ohledem na dotýčnou dávku.

V tomto ohledu Soudní dvůr uvedl, že **německý zákon o registrovaném partnerství pro osoby téhož pohlaví zavedl registrované partnerství a tím rozhodl neumožnit těmto osobám uzavírat manželství**, které zůstává vyhrazeno osobám opačného pohlaví. V návaznosti na postupné přiblížení režimu zavedeného pro registrované partnerství k režimu, kterým se řídí manželství, podle předkládajícího soudu v německém právním řádu již neexistují významné právní rozdíly mezi těmito dvěma stavy osob. Hlavní ještě existující rozdíl spočívá v tom, že manželství

¹ Směrnice Rady 2000/78/ES ze dne 27. listopadu 2000, kterou se stanoví obecný rámec pro rovné zacházení v zaměstnání a povolání (Úř. věst. L 303, s. 16)

předpokládá, že manželé jsou opačného pohlaví, zatímco registrované partnerství předpokládá, že partneri jsou téhož pohlaví.

V projednávané věci však přiznání doplňkového starobního důchodu předpokládá nejen to, že partner uzavřel manželství, ale i to, že tento partner není dlouhodobě odloučen od svého manžela, neboť cílem tohoto důchodu je poskytnut náhradní příjem ve prospěch dotyčného, a nepřímo i osob, které s ním žijí. V tomto ohledu Soudní dvůr zdůraznil, že německý zákon o registrovaném partnerství stanoví, že registrovaní partneri mají vzájemné povinnosti poskytovat si vzájemně péči a podporu a přiměřeně přispívat svojí prací a jměním ke krytí nákladů společného soužití, jako je tomu i v případě manželů během jejich společného soužití. Podle Soudního dvora tak **tytéž povinnosti mají jak registrovaní partneri, tak manželé**. Z toho vyplývá, že **obě situace jsou tedy srovnatelné**.

Zadruhé Soudní dvůr konstatoval, že pokud jde o kritérium méně příznivého zacházení na základě sexuální orientace, zdá se, že **by důchod J. Römera byl zvýšen, pokud by namísto registrovaného partnerství s mužem uzavřel manželství**. Navíc příznivější zacházení nesouvisí s příjmy stran svazku, s existencí dětí ani s takovými jinými faktory, jako jsou faktory týkající se hospodářských potřeb manžela. Kromě toho Soudní dvůr uvedl, že příspěvky, které J. Römer platil v souvislosti s důchodem, nikterak nezávisely na jeho rodinném stavu, jelikož musel přispívat na náklady na důchod úhradou příspěvku rovnajícího se příspěvku jeho kolegů, kteří uzavřeli manželství.

Konečně, pokud jde o účinky diskriminace na základě sexuální orientace, Soudní dvůr upřesnil, že v důsledku přednosti práva Unie se jednotlivec může dovolávat vůči místnímu územnímu celku práva na rovné zacházení a nemusí čekat na to, až vnitrostátní zákonodárce zajistí soulad tohoto ustanovení s tímto právem. Dále pak Soudní dvůr upřesnil, že **jednotlivec se práva na rovné zacházení může dožadovat až po uplynutí lhůty k provedení uvedené směrnice, tedy od 3. prosince 2003**.

UPOZORNĚNÍ: Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce umožňuje soudům členských států, aby v rámci sporu, který projednávají, položily Soudnímu dvoru otázky týkající se výkladu práva Unie nebo platnosti aktu Unie. Soudní dvůr nerozhoduje ve sporu před vnitrostátním soudem. Vnitrostátní soud musí věc rozhodnout v souladu s rozhodnutím Soudního dvora. Toto rozhodnutí je stejně tak závazné pro ostatní vnitrostátní soudy, které případně budou projednávat podobný problém.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

[Úplné znění](#) rozsudku se zveřejňuje na internetové stránce CURIA v den vyhlášení.

Kontaktní osoba pro tisk: Balázs Lehoczki ☎ (+352) 4303 5499

Obrazový záznam z vyhlášení rozsudku je dostupný na [Europe by Satellite](#) ☎ (+32) 2 2964106